

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 22/30.06.2021 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 20.06.2021 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Диляна Илиева
Даниела Тренчева
Ирина Недева
Александър Кашъмов
Илия Вълков

изслуша доклади по жалби, както следва:

1. вх. № 08 - 039/2021 г. по повод публикация от 13 юни 2021 г. в сайта Haskovo.LIVE със заглавие „РИК-Хасково заличи С. С. от листата на Демократична България“¹;
2. вх. № 08 - 040/2021 г. по повод публикация от 11 юни 2021 г. в електронното издание ПИК със заглавие „СИГНАЛ ДО ПИК: Х. И. издигна за депутат от "Демократична България" мъж с четири присъди за кражби и присвояване (СНИМКИ)"² и
3. вх. № 08-041/2021 г. по повод публикация от 14 юни 2021 г. в сайта Haskovo.LIVE със заглавие „С. С., който протестира пред прокуратурата, днес се надява и на прокуратурата, за да изчисти името си“³

в които според жалбоподателите е извършено нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

¹ <https://haskovo.live/80b8ba-85b081babe2be-b7b0bbb887b8-8182b0bdb8bcb880-8182be8fbdbeb2-be/>

² <https://pik.bg/81B8B3BDB0BB-B4BE-BFB8BA-8580B88182BE-B8B2B0DBEB2-B8B7B4B8B3BDB0-B7B0-B4B5BF8382B082-BE82-B4B5BCBEBA80B082B887BDB0-B18ABBB3B080B88F-BC8AB6-81-87B582B880B8-BF80B8818A-news1031809.html>

³ <https://haskovo.live/8182b0bdb8bcb880-8182be8fbdbeb2-babe2982be-bf80be82b58182b880b0-bf80/>

1. Жалби с вх. № 08-039/2021 г. – до № 08-041/2021 г. се отнасят до нарушение на Етичния кодекс на българските медии, осъществено с публикации на сайтовете Haskovo.LIVE (две публикации) и ПИК.

2. Жалбите са допустими по смисъла на чл. 7 и чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията по журналистическа етика. Подадени са в срок и съдържат всички необходими реквизити.

3. Копие от жалбите и искане за становище са изпратени на доставчиците.

4. Всички жалби са по т.т. 2.5.1. и 2.5.2. от Етичния кодекс на българските медии и КЖЕ взе решение да ги обедини поради сходния предмет и идентичен информационен повод – РИК-Хасково заличава кандидат за депутат от листата на Демократична България. Жалбоподател е въпросният кандидат за депутат С.С.

II. ЖАЛБИ

Получените жалби са еднообразни по информационния си повод. Става въпрос за кандидат депутат, записан в листата на Демократична България в Хасково, и впоследствие заличен. В медиите се появяват коментари на причините за заличаването, съдържащи обвинения и предположения за жалбоподателя С.С.

Жалбите съдържат следната обосновка:

По жалба 08-039 относно публикация в сайта Haskovo.LIVE : „Чрез цитираната статия - онлайн изданието уронва престижа и авторитета ми, цитирайки ПИК и твърдейки, че имам четири присъди за кражби и присвояване. Не са ме търсили за коментар преди публикуването, няма посочени източници освен връзка към сайта на ПИК. Без никакъв документ или факт бях обвинен и своеобразно линчуван онлайн. Възмутен съм!

По жалба 08-040 относно публикация в ПИК: Бях обвинен за престъпник-рецидивист от въпросната медия, говори се за децата ми, семейството ми и се изнася категорично лъжлива и манипулираща обществото ни информация. Не е търсена моята позиция по казуса. Възмутен съм, че в медийното ни пространство могат да съществуват подобни агенции!

По жалба 08-039 относно публикация в сайта Haskovo.LIVE : Тенденциозна и изопачена публикация. Изрично казах на журналистката, че НЕ се надявам на прокуратурата, понеже в делата, които ще водя срещу ПИК тя не участва. Същата ме попита а все пак ще сигнализирам ли прокуратурата - отговорих, че живеем в демократична държава и въпреки, че не вярвам в прокуратурата, ще я сигнализирам, понеже такъв е гражданският ми дълг (всичко това в контекста на неправомерно изнесени данни от детството ми от органите на МВР към ПИК). Този материал не представя обективната истина, нито моето мнение по въпроса, а е целенасочено изопачено с цел да бъде в мой ущърб. Отново се споменава, че съм бил съден за кражби и присвояване въпреки многократното уточнение, че това не е вярно и представих свидетелство за съдимост, в което пише "лицето не е осъждано".

Нарушена е презумпцията за невиновност, липсва посочване на източници (освен един - ПИК), игнорирана е моята позиция, политически черен PR.“

С.С. иска констатиране на нарушения на Етичния кодекс на българските медии.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

1. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОСТОВЕРНА ИНФОРМАЦИЯ НА ОБЩЕСТВОТО, 1.1.1 Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти., 1.1.4 Ясно ще разграничаваме фактите от коментарите и предположенията., 1.1.5 В коментарите и анализите ще се стремим да представяме разнообразни мнения и гледни точки., 1.1.6 При отразяване на спорове ще се стремим да дадем възможност на засегнатите страни да изразят своята позиция.,

1.3 Източници, 1.3.1 Ще се стремим да проверяваме информацията преди нейното публикуване, като търсим и използваме различни източници, и доколкото е възможно ще посочваме нейния произход., 1.3.2 Предпочитаме да използваме идентифицирани източници пред анонимните, чиято честност и надеждност не може да се прецени от обществото., 1.3.4 Винаги ще посочваме, когато информацията не е потвърдена.,

2.6 Престъпления и жестокост, 2.6.1 Спазваме презумпцията за невинност и не квалифицираме никого като 'престъпник' преди издадена присъда.,

3. РЕДАКЦИОННА НЕЗАВИСИМОСТ, 3.1 Няма да се поддаваме на политически или икономически натиск или влияния.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Представени са становища от М. Г., собственик и главен редактор на интернет сайта www.haskovo.live по жалби 08-039 и 08-041.

По жалба 08-039 в отговора се казва следното:

Информацията, която сме предоставили в статията е достоверна, с източник РИК-Хасково. Статията цитира решение на РИК-Хасково, публикувано на официалния сайт на РИК-Хасково, с активен линк към самото решение. От решението става ясно, че С. С. С. е подал заявление за отказ пред РИК-Хасково, на база на което е и взетото решение за заличаването му от листата като кандидат за народен представител.

С оглед предоставяне на пълна и обективна информация на нашите читатели, в статията се посочва и кой е С. С. Преди летните протести от 2020г., в които той и семейството му бяха активни участници, лицето С. С. не беше публично известна личност, както за по-голяма част от обществото, така и за журналистите. Затова и биографията на С. С., с която медията ни разполага стъпва единствено на публично известните ни факти от протестите, които са надлежно описани в статията.

Липсата на достатъчно публична информация за лицето С. С. е причина, медията ни да цитира и статия на агенция ПИК, отново с активен линк, в която се описва криминалното и съдебно минало на С. С. В статията, медията ни упоменава, че напускането на листата на С. С. съвпада със статията на ПИК, без това да има обвързващо действие. В статията ни не са използвани анонимни източници, коментари и няма изопачени факти, които вече не са били известни в публичното пространство и не са опровергани официално от лицето С. С. Няма преднамерено скриване или изопачаване на факти, нито линч или обвинения, за които С. С. пише. Считаме, че статията, която е обект на жалбата на С. С., не нарушава Етичния кодекс на българските медии. За нас подобна жалба от бивш кандидат за депутат, понастоящем все още част от екипа на политическата коалиция, от чиято листа бе заличен, е опит екипът на медията ни да бъде професионално дискредитиран.

По жалба 08-041 в отговора се твърди, че публикацията от 14 юни е от пресконференция, на която жалбоподателят показва свидетелство за съдимост, което, освен с текст в статията, присъства и със снимка. „На множеството въпроси на журналисти: кое от изнесеното в ПИК за съдебното и криминално минало е вярно и кое не, С.С. потвърди, че в тийнейджърските си години е извършил престъпление, за което си е платил, което също е упоменато коректно в статията ни. Самото свидетелство за съдимост не означава, че в миналото С. С. не е бил съден. Въпрос на лична свобода на журналиста е да поставя заглавие и пише текстове, които да отразяват неговото виждане по темата. Медията ни винаги е поощрявала свободното мислене на своите журналисти, когато то е в рамките на професионалната етика и не накърнява нечий интереси. В случая и заглавието, и статията, отразяват само факти, изнесени на самата пресконференция и от лицето С. С.

Изхождайки от професионалните стандарти за отразяване на събития, считаме, че не сме публикували тенденциозна и изопачена информация. Вярвам, че свободата на словото е ценност, която всички ние като журналисти защитаваме единствено чрез работата си. А принципите за обективно отразяване и коректно информиране на аудиторията ще продължат да бъдат основни за екипа ни.“

V. ФАКТИ

Преписките са по жалби, предизвикани от публикации в Haskovo.LIVE (две публикации) и ПИК (една публикация). Жалбоподател е един и същ – засегнатото лице С.С., което е включено, а след това заличено от РИК – Хасково от листата на коалицията Демократична България. Именно фактът на заличаването е послужило за информационен повод на трите публикации, които се твърди, че съдържат нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

Жалба 08-039 се отнася до публикация в сайта Haskovo.LIVE с информативен характер, съобщаваща, че „С. С. вече не е кандидат за депутат от листата на „Демократична България-Обединение“ за Хасковски избирателен район. Заявлението за отказ С. С. е подал в петък пред РИК-Хасково, а днес комисията излезе с [решение](#) за заличаването му от листата. В заявлението си С. С. не посочва причини. Името на С. С. стана известно покрай протестите през лятото миналата година. Той, заедно със съпругата и децата си, не пропуснаха протест. По това време С. С. стана и член на партия „Да, България“.“ От партия „Да, България“ доскорошният им кандидат за депутат е представен като програмист, с над 10 годишен опит, въпреки че в Хасково никой не го познаваше професионално, преди да се превърне в протестър.“ Към тази информация Haskovo.LIVE добавя, че „публикация в агенция [ПИК](#) подборно се описва криминалното и съдебно минало на С. С. Според публикацията, С. С. има четири присъди за кражби и присвояване.“

Жалба 08-040 се отнася до цитираната публикация в ПИК. Това е обширен материал, в който С.С. е описан като протестър с четири присъди за кражби.

Жалба 08-041 е отново за публикация в Haskovo.LIVE, придружена със снимка на С.С., държач собствено си свидетелство за съдимост, в което се казва, че има чисто съдебно минало. Материалът отново е информативен и се съобщава, че жалбоподателят е заявил, че ще съди ПИК за разпространяване на клевети, неистини и уронване на престижа му. Да, в тинейжърските си години веднъж бил сгрешил, за което си е понесъл съответната отговорност и към днешна дата в свидетелството му за съдимост пише, че не е осъждан. Четири пъти не бил осъждан и не е крал коли, както пишело в ПИК. За това, че е уронен престижа на кандидат за депутат от коалицията вече са пуснали жалба в РИК-Хасково . Предстои да бъдат сезирани всички разследващи органи, включително и прокуратурата, съобщиха на пресконференция от коалиция „ Демократична България- Обединение“.

VI. МОТИВИ

КЖЕ разгледа жалбите и приложенияте към тях публикации.

Комисията намира, че **публикациите в Haskovo.LIVE** са информативни, съобщават факти, избягват коментари и са неутрални към описваните събития. Като факт се съобщава и съществуването на публикация в ПИК, според която кандидатът за депутат е извършил кражби. Впоследствие става ясно, че проблеми със закона има, но те са преди пълнолетието на С.С.

Комисията приема за сведение, че медията не търсила гледната точка на засегнатото лице за първата публикация от 13 юни т.г.. В публикацията се съобщава, че ПИК изнася информация за осъждането му, но мнението на С. С. липсва в първата публикация. Дефицитът е попълнен още следващият ден, като се дава обяснението на С.С., показва се свидетелството за чистото му съдебно минало, както и становището на Демократична България – Хасково чрез К.П., водач на листата: „Аз отскоро го познавам и мога да кажа лично впечатление . Той е отговорен човек, деен и има своето решение на проблемите . За нас беше важно в листата ни да има такива хора. Искрено се надявам, че след като излезе истината, хората ще си понесат своето наказание“-

каза К.П. Тя обаче заяви, че ако от коалицията са имали предварителна информация за това, че в миналото си С. С. е имал проблеми с правосъдието, биха преосмислили включването му в листата.“

Комисията за журналистическа етика не намира за необходимо да препоръча да се даде право на отговор, тъй като балансирането на информацията и допълването ѝ с различните гледни точки своевременно е извършено.

Жалбите 08-039 за публикация от 13 юни т.г. и 08-041 за публикация от 14 юни т.г., могат да бъдат разгледани в съвкупност и по изложените причини са неоснователни по всички твърдени разпоредби. КЖЕ не констатира нарушение на Етичния кодекс на българските медии от страна на Haskovo.LIVE. но смята за необходимо да отбележи, че публикацията от 13 юни съобщава за компрометираща информация в изданието ПИК, без да се проблематизира тази информация и без да се предупреди аудиторията, че анализът продължава във втора публикация на 14 юни. Необходимо е публикациите да са балансирани и да вземат предвид различните гледни точки, особено в предизборна ситуация.

КЖЕ обсъди публикацията на ПИК от 11 юни 2021 г. със заглавие „СИГНАЛ ДО ПИК: Христо Иванов издигна за депутат от "Демократична България" мъж с четири присъди за кражби и присвояване (СНИМКИ)“, съдържа снимки на С.С., включително със семейството му и малолетни деца, а същевременно в самата публикация тезата в заглавието се опровергава, като в междинно заглавие е изнесено твърдението: „Тогава обаче С.С. е малолетен и ефективните наказания му се разминават“.

РЕШЕНИЕ:

Като взе предвид изложеното, КЖЕ намира жалбите по преписки 08-039 и 08-041 срещу Haskovo.LIVE за неоснователни, а жалбата по преписка 08-040 срещу ПИК за основателна по 1.1.1 *Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.*, 1.1.5 *В коментарите и анализите ще се стремим да представяме разнообразни мнения и гледни точки.*, 1.1.6 *При отразяване на спорове ще се стремим да дадем възможност на засегнатите страни да изразят своята позиция.*

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

*Изпълнителен директор на
Фондация НСЖЕ :*

Адриана Попова

